

BUDE SA MENIŤ ATÓMOVÝ ZÁKON?

JUDr. Martin Pospíšil

generálny riaditeľ sekcie dozorných činností a medzinárodných vzťahov
Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky

NUSIM 2026 | Častá-Papiernička | 14. apríl 2026

Obsah prezentácie

- Úvod do atómového zákona
- História jadrovej legislatívy v podmienkach SR
- Kľúčové faktory vývoja jadrovej legislatívy
- Je potrebný nový atómový zákon?
- Práce na novom atómovom zákone
- Subjekty dotknuté novým atómovým zákonom
- Súvisiace novely v atómovom zákone
- Časový horizont prípravy nového atómového zákona
- Aktuálne plánované úpravy v súčasnom atómovom zákone

Úvod do atómového zákona

- Atómový zákon upravuje využívanie jadrovej energie na mierové účely
- Upravuje bezpečné využívanie jadrovej energie
- Stanovuje práva a povinnosti držiteľov povolení
- Gestorom je Úrad jadrového dozoru SR
- V súčasnosti má 38 paragrafov
- Je k nemu vydaných 12 vykonávacích vyhlášok

- **Zákon č. 28/1984 Zb.** o štátnom dozore nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení, účinný od 4.4.1984 do 30.6.1998
- Zákon mal len 1 novelu, a to kvôli Štátnemu fondu na likvidáciu jadroenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi
- **Zákon č. 130/1998 Z. z.** o mierovom využívaní jadrovej energie a o zmene a doplnení zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z., účinný od 1.7.1998 do 30.11.2004
- Ponechal v platnosti vyhlášky vydané podľa zákona č. 28/1984 Zb.
- **Zákon č. 541/2004 Z. z.** o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, účinný od 1.12.2004 dodnes

Kľúčové faktory vývoja jadrovej legislatívy

- WENRA, OECD, Európska únia
- Skúsenosti iných krajín
- Rozhodnutia vlády
- Aktuálne problémy vyplývajúce z praxe
- Potreby ÚJD SR

Je potrebný nový AZ?

- Technologický vývin napreduje
- Nové medzinárodné požiadavky
- Potreba zefektívniť regulačné procesy
- Skúsenosti z praxe a inšpekcií
- Posilnenie jadrovej bezpečnosti
- Zjednodušenie administratívnych procesov
- Digitalizácia niektorých procesov

✓ **Pracuje sa na ňom už od roku 2008**

- Implementácia pripomienok k návrhu
- Priebežne sa zapracovávajú aj pripomienky uplatnené vecnými útvarmi
- Práce na sprievodnej dokumentácii a analýzach vplyvov podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (*procesy posudzovania vplyvov, diskusie s podnikateľským prostredím a diskusia s verejnosťou – MH SR, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia – často dlhšie a zložitejšie ako tvorba právneho predpisu samotného*)
- Vytvorené tabuľky zhody (Súlad s právom EÚ) – vyše 500 strán
- Doplnenie novely leteckého zákona – prelety nad jadrovými zariadeniami, používanie dronov v jadrovom zariadení
- Doplnenie novely zákona o policajnom zbore – spoľahlivosť a vstupy osôb a vjazdy vozidiel do jadrového zariadenia
- **Posledný kompletný materiál v stave rozpracovania k 30. 1. 2026**

Očakávané zmeny

- Implementácia referenčných úrovní WENRA
- Zníženie počtu typov povolení (licencií)
- Zníženie počtu vydaných rozhodnutí, pokiaľ ide o zmeny na JZ, a s tým súvisiace zvýšenie inšpekčnej činnosti ÚJD SR
- Prístup dotknutej verejnosti k informáciám o životnom prostredí
- Inovácia v oblasti presadzovania práva na základe praktických skúseností

- E-Government
- Kybernetická bezpečnosť
- Citlivé informácie
- Spoľahlivosť/dôveryhodnosť osôb vstupujúcich do vnútorného a životne dôležitého priestoru
- Aktualizácia procesných ustanovení
- Nové závery z misie IRRS (5. – 16. 09. 2022)
- SMRs, AMRs
- Ochranné pásma jadrových zariadení

- **ÚJD SR** – rozšírenie kompetencií ÚJD SR vo vzťahu k držiteľovi povolenia, nové oprávnenia inšpektora, menej správnych konaní, presnejšie kompetencie počas správnych konaní, kde Správny poriadok sa použije ako lex generalis
- **Držiteľ povolenia** – zvýšenie príspevkov na dozor, vyprecizovanie sankcií a ich sprísnenie, vyšpecifikovanie povinností, zavedenie povinností v prípade prechodu vlastníctva jadrového zariadenia na inú osobu
- **Verejnosť** – ochrana pred ionizujúcim žiarením z jadrových zariadení s koncentráciou na technologický aspekt jadrového zariadenia, pripravenosť na potenciálne udalosti na jadrovom zariadení, posilnenie dôvery v ÚJD SR, zvýšenie transparentnosti pri správnych konaniach, verejnosť získa netechnické zhrnutie dokumentácie

- **Zákon č. 311/2001 Z. z.** Zákonník práce v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 300/2005 Z. z.** Trestný zákon v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 42/1994 Z. z.** o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 211/2000 Z. z.** o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 199/2004 Z. z.** Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 87/2018 Z. z.** o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 308/2018 Z. z.** o Národnom jadrovom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 221/2019 Z. z.

Nevyhnutná komunikácia s

- držiteľmi povolení
- ministerstvami a inými štátnymi orgánmi
- obcami
- verejnosťou
- podnikateľským sektorom

Časový horizont prípravy nového atómového zákona

- Legislatívny proces v SR pre zákon je 18 mesiacov – 2 roky
- + 3 mesiace na pripomienkovanie v Európskej únii podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti a podľa čl. 30 – 33 Zmluvy Euratom

Aktuálne plánované úpravy v súčasnom atómovom zákone

- Vstupy do jadrového zariadenia – vytvorenie programu preverovania dôveryhodnosti
- Úprava spoľahlivosti – podklady od Policajného zboru a Generálnej prokuratúry
- Zvýšenie príspevkov na jadrový dozor
- Zvýšenie sankcií
- Implementácia nariadenia EÚ č. 2025/974 – Safeguards – zárukový systém
- Prechodné ustanovenia

**ĎAKUJEM
ZA POZORNOSŤ**

